

postavení zůstane však na poli mezinárodní úpravy.

Smlouva ČSR se Sovětským svazem přináší pro ČSR povinnost přispět k odstranění nesmyslného stavu, že Dunaj byl spravován komisí, v níž zasedali i zástupci Velké Británie, Francie, Belgie a Itálie, ne však též zástupci Sovětského svazu. Dále bude nutno trvat na zřízení čs. přístavního pásma v Hamburku a Štětíně, a to tak, aby tato území byla vzhledem k Německu exteritoriální. ČSR musí dále trvat na tom, aby správa Dunaje byla prováděna především ČSR, Jugoslavií a Sovětským svazem.

Po stránce komerční lze od styků se zámořím a přímořskými státy očekávat úspěch jen tehdy, jestliže, jak již ukázala praktická zkušenost, dojde k uzavření vhodných dohod o spolupráci s podniky námořních velmocí. I tu ovšem musí být naše stará orientace k Německu být obrácena k našim dnešním spojencům, mimo jiné i k Sovětskému svazu.

Není nutno zdůrazňovat, že tato spolupráce, která by se týkala hlavně Dunaje, je opět ve shodě s obecnými cíli čs. dopravního plánu, mimo jiné i proto, že rozvoj přístavů v Bratislavě a Komárně je jedním z důležitých kroků pro povznesení hospodářské úrovně východních oblastí státu.

Důkaz o tom, že smlouva ČSR se Sovětským svazem jen podtrhuje tendence, jež se pravděpodobně stanou základem čs. dopravního plánu, je jen naznačen. Zvláště pak byla vypuštěna kapitola o civilním letectví, protože dnešní stav vědomostí o tom, jak bude po válce mezinárodně organisováno a jak se komerčně projeví poválečný přebytek letounů (podle názoru znalců více než osminásobný) a překrvení letectví vůbec, na její zpracování nestačí.

Mnoho z toho, co bylo řečeno, bylo myšleno jen jako východisko k vlastním závěrům čtenářů. Proto byla připojena i rozsáhlá kapitola popisná, která aspoň v hrubých rysech připomíná hlavní fyzické a ekonomické rysy dopravních prostředků v ČSR v letech před 1939.

Vše nasvědčuje tomu, že čs. dopravní plán brzy dostane to, čeho ke svému životu nezbytně potřebuje, t.j. projev národní vůle o tom, jakým způsobem má být upraven nový život ČSR. Naše studie byla pak myšlena ne jako řešení, ale jako letmý nástin problematiky, s níž se bude třeba plánem vyrovnat, a metody, již by bylo lze užít.

Napsal generál-major T. N. F. Wilson, D.S.O., M.C.: „The Journal of the Royal United Service Institution“, únor 1944. — Přeložil mjr. gšt. K.

O úloze pěchoty

Nedlouho před válkou a hlavně na počátku této války se často vyslovovaly pochybnosti, zda je pěchota stále ještě na bojišti „královnou zbraní“. Reorganizační pokusy za války měly za následek zmenšení počtu pěších brigád v divisi a nahrazení jedné z nich tankovou brigádou. Opětovný výsledek bojových zkušeností znovu potvrdil — a to více, ne méně — že velitelé k dosažení vítězství v bitvě požadovali vždy více pěchoty, neboť jako v minulosti tak i dnes pěchota sama dokázala, že je převládající zbraní na bojišti.

Úlohou pěchoty jest na nepřítele útočit a nakonec ho zničit. Samo dělostřelectvo nemůže rozhodného nepřítele z jeho obranného postavení ani „vystřelit“, ani samo nepřátelský útok zastavit. Pancíř sám nemůže všechny nepřátelské odpory ani zničit, ani udržet dobytý terén. Jeho činnost jest omezena jednak terénem, jednak opatřením proti pancířům, jako jsou KPUV a miny.

Pěchota je tedy jedinou zbraní, která se v útočné akci dostane na nepřítele všude; a v obraně může nepřítele zastavit palbou svých vlastních zbraní. Konečný výsledek na bojišti je proto závislý na pěchotě a následkem toho i výsledek každé války. Toto pravím se vším respektem k ostatním zbraním, jichž podpora je řízena tak, aby pomohla pěchotě dosáhnout vytčeného cíle. Bez této podpory by pěchota utrpěla velké ztráty.

Úzká spolupráce všech zbraní a společné úsilí jest určeno k tomu, aby nepřítel byl v bitvě poražen. Ale tohoto konečného úspěchu je dosaženo jen pěchotou.

Má-li pěchota splnit své poslání útočit na nepřítele až do jeho naprostého zničení, je pro ni pohyb nezbytností. Nepřítel učiní vše možné, jak palbou, tak i jiným protipatřením, aby pohybu pěchoty zabránil. Pohyb vlastní pěchoty je proto možný buď v porostlém terénu nebo pod ochranou

6 - 5/44
vlastní palby. Nepřítel si hledá vždy takové obranné postavení, aby z něho bránil pohybu pěchoty v pokrytém terénu pokud možno nejvíce. Vytvoření mohutné převahy palební je proto nesmírně důležitým činitelem, má-li se umožnit pohyb vlastní pěchotě. Tento problém palby a pohybu tvořil vždy základ taktiky pěchoty a bez těchto dvou podstatných činitelů by pěchota nesplnila svého úkolu.

Předpokládám, že v moderní bitvě jsou tři fáze pohybu pěchoty; každý z nich vyžaduje zvláštního druhu palebného plánu a organizace pěchoty musí být tomuto účelu přizpůsobena. Jsou to: přibližování, útok a steč. Veškerý náš moderní výcvik pěchoty je proto řízen k úzké souvislosti palby a pohybu v různých fázích boje pěchoty, aby v žádné době postup pěchoty na steč nebyl rušen palbou nepřítele.

Při všech těchto fázích pohybu se pěchota řídí jen jedinou zásadou: dosáhnouti palebné převahy tam, kde se hledá taktický úspěch. S ohledem na udržení této zásady musí být veškeré zbraně pěchoty, společně s jinými zbraněmi pěchotu podporujícími, obráceny proti nepříteli a to nejen na počátku, kdy se vyráží k útoku, ale až do posledního okamžiku, takže pěchota je přímo „vstřelena“ k steči. Zbraně se zakřivenou drahou, vyžadující velkého bezpečnostního pásma, nemohou se účastnit střelby při steči; za to zbraně s plochou drahou střelí s palebných postavení, umístěných tak, že mohou dobře sledovati pokrok v postupu pěchoty. Ony mohou střelit těsně před postupující pěchotou až do posledního okamžiku steče. Tato těsná podpora zbraní s plochou drahou stanoví, že lehké kulomety měly by být za útoku vpředu, aby mohly podporovat útok až k cíli a střelit z nejmenších dálek až do posledního možného okamžiku. Protože pohyb může být udržován jen zajištěním palebné převahy, měly by být zbraně s plochou drahou umístěny tak, aby splnily svůj úkol; pokud možná málo na křídle, u těžších zbraní přestřelováním a prostřelováním.

Podporující zbraně, dělostřelectvo a tanky, platí pěchotě svou daň tím, že zachovávají její pohyb, ale ona musí být s to v každém čase se probojovat na nepříteli za podpory vlastních zbraní. Moderní organizace a palebná síla pěchoty jest určena k tomu, aby mohla útočit pomocí vlastních prostředků. V její organizaci musí být udržena rovnováha mezi palebnou silou, útočnou silou a schopností manévrovací.

Taktická pružnost praporu musí být zachována, byť by v téměř čase bylo nutno žádat za pěšího boje dodatečnou palebnou sílu pro přímou podporu pěchoty. Tato přímá podpora musí být dodána okamžitě.

V této válce byl pohyb pěchoty umožněn — kde to bylo nutné — vytvořením a použitím umělé mlhy a taktickým užíváním kouřů. Pěchota sama může vytvořit místní kouřovou clonu použitím kouřových granátů, střelných z vlastních minometů. Je-li třeba kouřové clony ve větším měřítku, dodá ji dělostřelectvo.

Na druhé straně našla moderní věda prostředky, kterými je pohyb pěchoty zdržován, na př. vynalezením min proti živým cílům. V mnoha případech miny nahradily překážky ostnatého drátu, jak je známe z poslední války, a nebo se užívá min a překážek z ostnatého drátu společně.

Základem dnešní taktiky jest: vytvořit co možná největší převahu palby tam, kde se hledá taktický úspěch. To umožní pěchotě přiblížit se k nepříteli.

V této válce se z různých důvodů stal boj více plynulým; na příklad, úhroza obrněnou vozbou donutila řešení obrany do větší hloubky, u srovnání s lineární obranou za války poslední. Proto se dnes vyskytuje víc možností k prosakování a k manévru. To stále umožňuje zbraním s plochou drahou, které sledují postupující pěchotu, umístit se tak, aby stále mohly podporovat pohyb pěchoty a doplňovat palbu zbraní se zakřivenou drahou. Pěchota je dnes s to uplatnit svou palebnou sílu v takovém měřítku, že kryje svůj vlastní pohyb.

Rád bych se zmínil o určitých velmi zvláštních projevech pěšího boje, které zdůrazňují bojovou nadřadnost pěchoty všech druhů a vzorů. Jsou to „sloučené operace“ (combined operations) výsadkových jednotek v bojích na Dalekém Východě. Ty jen zvýšily složitost organizace pěchoty, jejích zbraní, výzbroje, taktiky a z toho vyplývající vysoký stupeň zručnosti, požadované od pěšáka.

Do bitvy pěšák obecně pochoduje, nebo část pochodu může být vezen na nějakém dopravním prostředku. Námořní loďstvo vždy připravilo prostředky pro vržení pěšáka do bitvy přímo s moře; v této válce letecké síly umožnily totéž se vzduchu. Obě tyto operační metody musí přizpůsobit pěchotní techniku oně na zemi, a naopak zase se od pěšáka žádá, aby měl potřebné vědomosti o tom, co se od něho žádá za takových rozdílných okolností. Tiha boje ovšem v kaž-

dém případě leží hlavně na pěchotě. Pěchota vyrazí k útoku na mořském břehu, spuštěná přímo s moře, aby zajistila předmostí; obdobně také u výsadkových jednotek hlavním činitelem bude pěchota, s rozkazem zmocnit se cílů, na které je spuštěna přímo se vzduchu. Obě operace vyžadují zvláštních znalostí, zvláštního výcviku a v určitých případech zvláštní organizace, zvláštních zbraní a výzbroje. Sloučené operace byly v této válce provedeny již častěji a to ve velkém měřítku.

Ježto se dnes průlom nebo obchvat staly nesnadnějšími, je možno najít otevřený bok nepřítele jedině se vzduchu. Náš pěšák by měl být proto v budoucnosti dobře vycvičen v provádění operací se vzduchu, s moře i na zemi.

Boj v džungli skutečně závisí cele na pěchotě a tu se každá bitva více méně stává bitvou pěchoty, ovšem se zvláštní technikou, se stejným ohledem na taktiku, organizaci zbraní a výzbroje. S ohledem na to, co jsem řekl, se výcvik pěchoty stává opravdu velmi nesnadným, zvláště za války při krátkosti výcvikového údobí. Výcvik byl znesnadněn i tím, že zatím co si jednotky v poslední válce poměrně snadno zvykaly na hluk a vřavu bojiště postupně, střídajíc stále hlučnější úseky fronty, v této válce musí procházeti téměř bezprostředně z údobí stoprocentního klidu do údobí stoprocentní totální války. Výcvikové metody pokročily sice tak, aby držely krok s taktikou, ale bylo nutno je často měnit, aby byly v souladu s každou zvláštní situací.

Abyste si jednotky uvykly na vřavu bitvy, věnuje se velká pozornost tomu, co nazýváme „bitevním očkováním“. Proto se za výcviku jde tak daleko, jak bezpečnost střelby dovolí, aby vřava bitvy byla znázorněna. Všechny jednotky si musí zvyknout jak na přestřelování tak i prostřelování během výcviku.

Boj předních sledů pěchoty vyžaduje daleko vyšší dovednost než všechny ostatní druhy boje. Zádá vysoký stupeň vědomostí, iniciativy, velitelských schopností, takže rychlá reakce za útoku a ve steči je téměř automatická. Toto je pravdivější více ještě dnes než v minulosti. Aby pěchotě bylo umožněno dosažení cíle, byly její různé zbraně a výzbroj zmnoženy a staly se velmi složitými. Proto se i taktika stala velmi složitou.

Základní vlastnosti pěšáka jsou dnes stejné jako v minulosti. Střelecká zručnost a zacházení se zbraněmi je důležitá jako vždycky;

ale dnešní pěšák je vyzbrojen tolika různorodými zbraněmi, že se musí snažit, aby se v zacházení s nimi stal umělcem. Spád bitvy se zvýšil; nejen velitel je nucen myslet rychleji, ale i jednotky musí se pohybovat rychleji. Vysoký stupeň polní námahy a utrpení vyžaduje nejvyššího stupně otužilosti. Pěšák musí být s to skrýti sebe sama i své postavení v každém čase; proto musí mít vlohy stopaře, spojené se zvířecí lživostí v zastírání, zvláště když je nyní pozorován nejen z pozemních pozorovatelů, ale i se vzduchu.

Zdá se to být zruďné, že ve století motorů by mohl někdo žádat pochodovou způsoblost stejnou jako v minulosti. Ale pravda je ta, že pěšácké utrpení je větší než kdy dříve. My od něho očekáváme, že bude s to pochodovat až 50 km denně s bojem a na konec, že uběhne dalších 15 km za dvě hodiny. Pěšák nejen musí být „mistrem svého řemesla, ale on musí být umělcem všech řemesel“. On je svým vlastním dělostřelcem, protože děla byla organizačně pěchotě přidělena; on je svým vlastním ženistou, jelikož je vycvičen jak v kladení min, tak jejich odstraňování, tak v používání trhavin. On v této válce dobře uplatnil své složité řemeslo a to za velmi rozdílných podmínek — v močálovitých krajích jihozápadního Tichého oceánu, v džunglích Burmy, v pouštích Afriky, v horách Tunisu, v sicilských městech i v pohořích Itálie. Ve skutečnosti moderní pěšák musí být mužem velké měnivosti a mnoha talentů.

Je samozřejmé, že vysoká úroveň, jaká se žádá od pěšáků, vyžaduje i vysoké úrovně velitelského sboru, a je nutné, aby se zvýšeným pokrokem války měl velitel prostředky ke kontrole celého válečného stroje. Tento pokrok se jeví v radiofonii; proto určitý počet pěšáků musí mít velké znalosti i v této věci.

Tento krátký přehled podmínek, za nichž naše bitvy byly vybojovány a mohou být bojovány, jasně ukazuje, že pěchota na bojišti hraje nejvýznačnější úlohu při dosažení vítězství, a to buď v téže míře, ne-li ve větší, v moderní válce, než tomu bylo v minulosti.

Ačkoliv základní vlastnosti pěšáka zůstávají nezměněny, musí dnes být obratnější a odolnější než dříve. Je proto třeba mít nejen dostatečné množství pěchoty, aby vyhrála bitvy, ale ona sama musí dosáhnouti nejvyššího stupně výcviku, aby splnila svou úlohu.